

Potpredsjednik Vlade i ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja Crne Gore, Milutin Simović

Tema našeg susreta je: „Regionalna saradnja za održivi rast i ekonomski prosperitet u Jugoistočnoj Evropi“.

U mom obraćanju dodaću i stabilnost, jer bez stabilnosti nema ni ukupnog razvoja, ni razvoja poljoprivrede, ni ruralnog razvoja.

Stabilnost i unutrašnja i regionalna i šira.

Ovo ne ističem slučajno, jer vjekovima unazad, nestabilnost je pratila generacije naših prostora. Nestabilnost je ostavljala snažne posljedice na ekonomije Balkanskih zemalja. Ta nestabilnost Balkana se prenosila i na Evropu.

Zbog toga, **stabilan i integrisan Balkan treba Evropi, a stabilna i ujedinjena Evropa treba Balkanu.**

Balkan je dijelio sudbinu Evrope u svim istorijskim razdobljima.

Nikada se u istoriji Evrope nijesu odigrali događaji koji nisu imali uticaj na Balkan, ponekad i sa dramatičnijim posljedicama i promjenama. Isto tako je i Evropa, odbijajući da razumije Balkan, jer je iz njenog ugla djelovao suviše komplikovan, često osjećala posljedice “viška istorije” na Balkanu.

Balkan nije udaljeno ostrvo. Ne može se izolovati i nemoguće ga je isključiti iz evropskih tokova na način da ostatak kontinenta ne utiče na Balkan, i obrnuto. Istorija je to dokazala i Balkan zaslužuje da se to vrednuje, jer Evropi pripada i

kulturološki, i historijski, i geografski i sudbinski.

Odnos Balkana i Evrope je poput zakona spojenih sudova. Zato je veoma važno da Evropa, Balkan, posmatra kao prostor koji treba da integriše, bez dilema, a ne da je to prostor sa kojim treba da se tek vidi šta činiti. Mudrije je da Evropa bude proaktivna na Balkanu nego da se, kao što je to bio slučaj u bliskoj prošlosti, bavi posljedicama neintegrisanog i izolovanog Balkana.

Balkan, u još uvijek krhkoj globalnoj ekonomiji, treba posmatrati kao šansu, a ne kao problem. Kao novu energiju, a ne kao kočnicu. Posebno, ako govorimo o povezivanju, slobodi kretanja i roba i kapitala i ljudi, energetici, poljoprivredi, ljudskim resursima, novim transportnim rutama i logističkim centrima.

Balkan Evropi treba da bude novo gorivo za pokretanje i ubrzavanje njenih motora, a ne za paljenje i rasplamsavanje vatre. Ne smije biti u sjenci, već pod jasnim svjetlom i snažnom i kontinuiranom podrškom Evrope, da bi se razvijao, ekonomski rastao i doprinosa napretku ujedinjene Evrope i čuvanju i jačanju zajedničkih evropskih vrijednosti.

I na nama je svima zajedno da moramo još puno raditi da dokažemo da možemo biti novo pogonsko gorivo Evrope. Moramo svi zajedno biti odlučni na putu naših evropskih i evroatlantskih integracija i ispunjavanju preuzetih obaveza. Povratka nema, uspjeti moramo. Uradili smo puno i ulažemo puno napora, ali moramo biti još hrabriji i odlučniji, jer su pred nama ključne etape. Prije svega, zemlje Balkana moraju međusobnim odnosom pokazati da su spremne biti dio elitnog kluba. Ne

možemo biti evropljani a ne ponašati se evropski prema najbližim susjedima.

Moramo prihvatiti izazove i ne odlagati suočavanje sa istim, jer nemamo pravo trošiti vrijeme naših građana.

Zato koristim priliku da čestitam Makedoniji na odlukama koje je donijela i izazovima koje je odlučno prevazišla u korist svih njenih građana. Crna Gora razumije i podržava Makedoniju. U Crnoj Gori ćete uvijek imati iskrenog partnera na zajedničkom evropskom putu. Vrlo dobro prepoznajemo izazove koji su pred Makedonijom, jer smo se sa istim ili vrlo sličnim suočili. Ali trudom, zalaganjem i sa znanjem da smo na pravom putu, uz podršku evropskih partnera, ostvarili smo i ostvarujemo rezultate, dostižemo nove standarde i podižemo ljestvicu ciljeva i na ekonomskom i na demokratskom planu.

Stabilnost Balkana temeljni je uslov za ukupni napredak svih Balkanskih zemalja, i ekonomski i društveni, uslov za unapređenje životnog standarda i kvaliteta života svih naših građana.

Suštinsko prihvatanje evropskog sistema vrijednosti i demokratije predstavlja okvir koji nudi najbolje garancije stabilnosti. Zbog toga se Crna Gora zalaže za prihvatanje takvog okvira, prije svega kao naše unutrašnje potrebe - Kao potrebe naših građana za napretkom i višim kvalitetom života.

Poljoprivreda nije izuzetak. Naprotiv. Ovaj veoma kompleksni sektor dodatno je osjetljiv na sva kolebanja i nestabilnosti.

Nažalost, sektor poljoprivrede je bio u prilici i posljednjih decenija da snažno

osjeti šta znači gubitak tržišta, i za nabavku i za plasman roba. Brojne sezone nestabilnosti, zahtijevale su i zahtijevaju još godina oporavka i podizanja konkurentnosti.

Da bi u tom procesu bili efikasniji, moramo saradivati, usaglašavati naše poljoprivredne politike sa zajedničkom evropskom poljoprivrednom politikom, jačati naše kapacitete za povlačenje izdašnih evropskih pretpristupnih fondova. Moramo biti istinski posvećeni realizaciji sporazuma o slobodnoj trgovini, pošteđeti se brojnih sofisticiranih protekcionističkih mjera i uvođenja zvaničnih ili manje zvaničnih carinskih barijera. Kroz dosljednu primjenu sporazuma o slobodnoj trgovini, kakav je i sporazum CEFTA, koji je u suštini predvorje Evropske unije, moramo se kvalifikovati za evropsku Ligu šampiona.

Moramo davati zajedničke odgovore na globalne izazove, pojave i širenje raznih bolesti i štetočina, koje ne poznaju granice i na takve izazove davati zajedničke regionalne i globalne odgovore.

Moramo odgovorno i održivo upravljati našim prirodnim resursima, čuvajući biodiverzitet i genetske resurse. Potrebno je da sačuvamo tradiciju i, autohtonost i specifičnost naših poljoprivrednih proizvoda i da ih takve unesemo i oplemenimo mozaik ukupne evropske ponude.

Zbog svega ovoga i mnogo toga još, moramo saradivati, razmjenjivati iskustva, međusobno se podržavati i zajednički kandidovati brojne moguće projekte. Za takvu saradnju, nam je između ostalog, veoma važna i potrebna naša zajednička platforma, kakav je SWG – stalna radna grupa za regionalni ruralni razvoj

Jugoistočne Evrope i zbog toga, ne slučajno, i sa ovog susreta šaljem poruku nastavka podrške SWG-u od strane evropskih partnera.

Iskazujem odnos poštovanja i zahvalnosti prema svim partnerskim organizacijama, koje prate i podržavaju naše zajedničke napore: Evropskoj komisiji i nadležnim direktoratima, FAO-u, Njemačkom društvu za međunarodnu saradnju – GIZ-u i drugima.

Posebna zahvalnost našim današnjim domaćinima, Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Makedonije, na tradicionalnom i prepoznatljivom gostoprimstvu. Hvala mom dragom prijatelju Ljupču Nikolovskom.